

Proiect

UE

LEGE**pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind independența Băncii Naționale)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Banca Națională este o persoană juridică publică autonomă și raportează Parlamentului cu privire la activitatea sa. În exercitarea atribuțiilor sale, Banca Națională nu solicită și nu primește instrucțiuni de la Parlament.”.

2. La articolul 4, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Fără prejudicierea obiectivului său fundamental, Banca Națională, în limita atribuțiilor sale, contribuie la stabilitatea sistemului financiar, susține politicile economice generale ale Uniunii Europene, cu scopul de a contribui la realizarea obiectivelor Uniunii Europene prevăzute în articolul 3 din Tratatul Uniunii Europene, acționând în conformitate cu principiul unei economii de piață deschise, în care concurența este liberă, favorizând o alocare eficientă a resurselor și respectând principiile stabilite la articolul 119 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.”.

Se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Fără prejudicierea obiectivelor stabilite la alin. (1) și (2), Banca Națională, în limita atribuțiilor sale, sprijină politica economică generală a statului.”.

3. La articolul 5:

La alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) întocmește analize economice și monetare, fără consultări ex-ante cu Guvernul care sunt incompatibile cu prevederile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene și ale Statutului Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (în continuare – Statutul SEBC și al BCE), și în baza lor adresează Guvernului propuneri, aduce rezultatele analizelor la cunoștința publicului;”;

La alineatul (5), cuvintele „în consultare cu Guvernul” se exclud.

4. La articolul 6:

Alineatul (1):

se completează la început cu textul „Fără a aduce atingere prevederilor alineatelor (4) și (5),”;

se completează cu următorul enunț: „În procesul de conlucrare, Banca Națională nu solicită și nu primește instrucțiuni de la Guvern.”.

Se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Orice proiect de act normativ al autorităților publice care privește domeniile de competență ale Băncii Centrale Europene se transmite obligatoriu acesteia spre consultare în conformitate cu articolul 127 alin. (4) și articolul 282 alin. (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cu prevederile Deciziei nr. 98/415/CE a Consiliului.”.

Alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(4) În conformitate cu articolul 130 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene și cu articolul 7 din Statutul SEBC și al BCE, Banca Națională și membrii organelor de conducere sunt independenți în realizarea obiectivelor lor și în îndeplinirea atribuțiilor care le revin în temeiul prezentei legi, al Tratatului privind Uniunea Europeană, al Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene și al Statutului SEBC și al BCE. Banca Națională și membrii organelor de conducere nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea Parlamentului, Guvernului, altor autorități publice ale Republicii Moldova, instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii Europene, a guvernelor statelor membre ale Uniunii Europene sau din partea oricărui alt organism sau altă parte terță.

(5) Parlamentul, Guvernul, alte autorități publice ale Republicii Moldova, instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii Europene, guvernele, agențiile, oficiile statelor membre ale Uniunii Europene și oricare alte organisme sau părți terțe trebuie să respecte independența Băncii Naționale, prevăzută la articolul 130 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene și la articolul 7 din Statutul SEBC și al BCE, și nu pot influența independența Băncii Naționale, a membrilor organelor de conducere, adoptarea și punerea în aplicare a actelor, inclusiv individuale, ale Băncii Naționale și nici nu pot aproba, revoca, amâna, anula sau influența în orice alt mod emiterea de către Banca Națională a unor astfel de acte.

Se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Prevederile alin. (4) și (5) se aplică fără a aduce atingere competențelor Băncii Centrale Europene (în continuare - BCE) în raport cu Banca Națională, stabilite în Statutul SEBC și al BCE.”.

5. Se completează cu articolul 7¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 7¹.** Participarea în Sistemul European al Băncilor Centrale și alte organisme ale Uniunii Europene

(1) Banca Națională este parte integrantă a Sistemului European al Băncilor Centrale (în continuare - SEBC) și participă la activitatea acestuia în conformitate cu Statutul SEBC și al BCE.

(2) Banca Națională este obligată să acționeze în scopul realizării obiectivelor și sarcinilor SEBC în conformitate cu prevederile Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene, ale Statutului SEBC și al BCE, ale actelor normative direct aplicabile ale Uniunii Europene și prevederile prezentei legi.

(3) Banca Națională subscrie și varsă contribuția sa la capitalul BCE în conformitate cu articolele 28 și 29 ale Statutului SEBC și al BCE.

(4) Guvernatorul Băncii Naționale este membru al Consiliului General al BCE.

(5) Ca parte a Sistemului European de Supraveghere Financiară, Banca Națională participă în activitatea Autorității Bancare Europene (ABE) și a Comitetului European pentru Risc Sistemic (CERS).”.

6. Articolul 8:

Alineatul (2), după cuvântul „bugetare”, se completează cu textul „, , fără a solicita și primi instrucțiuni de la Guvern”;

Alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Guvernatorul Băncii Naționale sau membrii Consiliului de supraveghere, sau membrii Comitetului executiv prezintă Parlamentului sau comisiilor lui permanente politicile Băncii Naționale, avizează proiecte de legi, la cererea Parlamentului. În relațiile cu Parlamentul, membrii organelor de conducere ai Băncii Naționale nu solicită și nu primesc instrucțiuni, inclusiv în procesul de adoptare a deciziilor ce țin de realizarea sarcinilor SEBC și de implementare a deciziilor adoptate în cadrul SEBC.”.

7. La articolul 18², textul „art.16 alin.(1), (2) și (4) din Legea nr.575/2003 privind garantarea depozitelor în sistemul bancar” se substituie cu textul „Legii nr. 160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci”.

8. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

„Articolul 21. Devizul de cheltuieli

(1) Anual, toate cheltuielile administrative și investițiile capitale ale Băncii Naționale se planifică în devizul de cheltuieli și, respectiv, în alocațiile pentru investiții, care includ exclusiv aceste categorii de cheltuieli și investiții. Devizul de cheltuieli și alocațiile pentru investiții se aprobă de către Consiliul de supraveghere și se verifică, în execuție, conform practicilor și procedurilor controlului și auditului intern.

(2) Curtea de Conturi auditează legalitatea și regularitatea devizelor de cheltuieli și a alocațiilor pentru investiții ale Băncii Naționale. Auditul public extern al Curții de Conturi se desfășoară cu respectarea art. 6 alin. (4) și (5) și se limitează la examinarea eficienței operaționale a deciziilor luate de conducerea Băncii Naționale, excluzându-se cele ce țin de implementarea politicii monetare și valutare a Băncii Naționale, de gestionarea rezervelor internaționale ale statului, promovarea bunei funcționări a sistemelor de plăți și de realizarea obiectivelor și sarcinilor SEBC.”.

9. La articolul 23, alineatul (12) va avea următorul cuprins:

„(12) Hotărârea de revocare a Guvernatorului Băncii Naționale poate fi atacată la Curtea de Justiție a Uniunii Europene în conformitate cu articolul 14.2 din Statutul SEBC. Hotărârea de revocare a celorlalți membri ai organelor de conducere ale Băncii Naționale poate fi atacată la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile de la publicarea acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”.

10. La articolul 25 alineatul (2), după prima propoziție se completează cu următorul enunț: „Membrii organelor de conducere nu sunt în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice.”.

11. Articolul 34 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) În conformitate cu prevederile art. 76 lit. n) din Codul muncii nr. 154/2003, contractul individual de muncă se suspendă pe perioada deținerii de către salariat, în condițiile Codului electoral, a calității de candidat/candidat independent la o funcție electivă, reprezentant al concurentului electoral/participantului la referendum, persoană de încredere a concurentului electoral/participantului la referendum, trezorier sau observator, precum și pe perioada în care salariatul face agitație în favoarea unui partid, sau în cazul desemnării în calitate de administrator temporar/administrator special, de lichidator al entităților supravegheate de Banca Națională.”.

12. La articolul 35 alineatul (1), după textul „organelor de conducere ale Băncii Naționale,” se completează cu textul „administratorul temporar, administratorul special sau”.

13. La articolul 36:

La alineatul (4), litera i), după textul „băncilor centrale,” se completează cu textul „BCE,”;

Se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Informația ce constituie secret profesional nu se divulgă și nu se furnizează chiar dacă survine una din situațiile prevăzute la alin. (4), dacă divulgarea sau furnizarea informației contravine atribuțiilor și obligațiilor Băncii Naționale stabilite în Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene și în Statutul SEBC și al BCE sau dacă divulgarea sau furnizarea informației poate prejudicia reputația sau interesele BCE sau ale băncilor centrale ale statelor membre ale Uniunii Europene.”;

Alineatul (6) se completează cu următorul enunț:

„Banca Națională poate furniza informație ce constituie secret profesional BCE în conformitate cu obligațiile stabilite în Statutul SEBC și al BCE.”.

14. La articolul 37, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Banca Națională oferă Guvernului consultații în problemele monetare și financiare importante ce țin de competența sa, iar Guvernul oferă consultații Băncii Naționale în problemele ce țin de competența lui. În procesul de conlucrare, Banca Națională nu solicită și nu primește instrucțiuni de la Guvern.”.

15. Articolul 41 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 41.** Interdicția de finanțare a sectorului public

(1) În conformitate cu art. 123 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene și Regulamentul Consiliului (CE) nr. 3603/93, Banca Națională nu acordă credite pe descoperit de cont sau orice alt tip de facilitare de credit statului sau organelor acestuia, instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii, guvernelor și administrațiilor publice centrale, autorităților regionale sau locale, celorlalte autorități publice, celorlalte organisme sau întreprinderi publice din statele membre ale Uniunii Europene și nici nu cumpără titluri de creanță direct de la acestea.

(2) Interdicția de finanțare a sectorului public nu se aplică în cazurile exceptate conform art. 123 alin. (2) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene și conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 3603/93.”.

16. Articolul 69:

La alineatul (1), după cuvântul „Parlamentului”, se completează cu textul „în scop de informare și fără a aduce atingere prevederilor art. 6 alin. (4) și (5), ”;

La alineatul (2), după cuvântul „Guvernului”, se completează cu textul „, în scop de informare și fără a aduce atingere prevederilor art. 6 alin. (4) și (5), ”.

17. Articolul 70¹:

La alineatul (1), textul „în modul stabilit de către Guvern, în baza listelor de inventariere” se substituie cu textul „conform reglementărilor sale interne”.

La alineatul (2), textul „transmiterea cu titlu gratuit a bunurilor Băncii Naționale prin trecerea bunurilor dintr-un domeniu în altul, prin trecerea bunurilor de la Banca Națională în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, prin trecerea bunurilor mobile ale domeniului public și a bunurilor imobile de la Banca Națională către o autoritate publică/instituție publică” se substituie cu textul „trecerea bunurilor Băncii Naționale dintr-un domeniu în altul”.

Se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Prevederile art. 14 alin. (1) lit. b), c) și d), alin. (3)-(6¹) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice nu se aplică în privința bunurilor Băncii Naționale.”.

Alineatul (3) se abrogă.

18. Articolul 72:

La alineatul (1), după textul „atribuțiilor sale,” se completează cu textul „, inclusiv cele necesare pentru realizarea obiectivelor și sarcinilor conform Statutului SEBC și ale BCE,”.

19. Articolul 76¹ se abrogă.

Art. II. – La articolul 38⁸ alineatul (2) din Legea nr. 550/1995 cu privire la lichidarea băncilor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 78-81, art. 199), cu modificările ulterioare, textul „cu excepția cazului în care lichidatorul este salariat al Băncii Naționale” se exclude.

Art. III. – Articolul 131 alineatul (1) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 434-439, art. 727), cu modificările ulterioare, se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) Băncii Centrale Europene, în conformitate cu obligațiile stabilite în Statutul SEBC și ale BCE.”.

Art. IV. – Legea nr. 160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 235-236, art. 418), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 6 alineatul (2), litera f), textul „în cazul în care oricare dintre fondurile administrate are o insuficiență de lichiditate, în baza garanțiilor acceptabile pentru Banca Națională;” se substituie cu textul „în cazul și în condițiile prevăzute la art. 44;”.

2. La articolul 42 lit. c), cuvintele „în conformitate cu prevederile legislației” se substituie cu textul „în condițiile art. 44”.

3. Articolul 44:

La alineatul (1), cuvintele „sau de la Banca Națională” se substituie cu textul „în condițiile alin. (3) și (4) sau de la Banca Națională în condițiile alin. (2) și (4)”;

Alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În situații de urgență, în vederea neadmiterii periclitării stabilității financiare, Banca Națională, pe baza propriei evaluări, poate acorda FGDSB, în mod excepțional și de la caz la caz, împrumuturi pe termene ce nu pot depăși 90 zile calendaristice, cu condiția garantării integrale a acestora cu valori mobiliare de stat, emise de Ministerul Finanțelor, și/sau cu alte active ale Fondului de acoperire a depozitelor bancare, acceptate ca active eligibile pentru garantare de către Banca Națională.”.

Art. V. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare peste 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. I pct. 2 (în partea în care se referă la textul „susține politicile economice generale ale Uniunii Europene, cu scopul de a contribui la realizarea obiectivelor Uniunii Europene prevăzute în articolul 3 din Tratatul Uniunii Europene, acționând în conformitate cu principiul unei economii de piață deschise, în care concurența este liberă, favorizând o alocare eficientă a resurselor și respectând principiile stabilite la articolul 119 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene”), pct. 3, pct. 4 (în partea în care se referă la art. 6 alin. (3¹), (4), (5) și (6) din Legea nr. 548/1995), pct. 5, pct. 6 (în partea în care se referă la textul „inclusiv în procesul de adoptare a deciziilor ce țin de realizarea sarcinilor SEBC și de implementare a deciziilor adoptate în cadrul SEBC” din art. 8 alin. (3) din Legea nr. 548/1995), pct. 8 (în partea în care se referă la completarea art. 21 alin. (2) cu textul „și de realizarea obiectivelor și sarcinilor SEBC”), pct. 9, 13, 15, 18, art. III, care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(2) Dispozițiile art. I pct. 11 și art. II nu se aplică salariiților Băncii Naționale care au calitatea de lichidatori ai băncilor în proces de lichidare pendinte la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, membrii Consiliului de supraveghere se vor conforma prevederilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 548/1995, în redacția modificată conform art. I pct. 10.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI